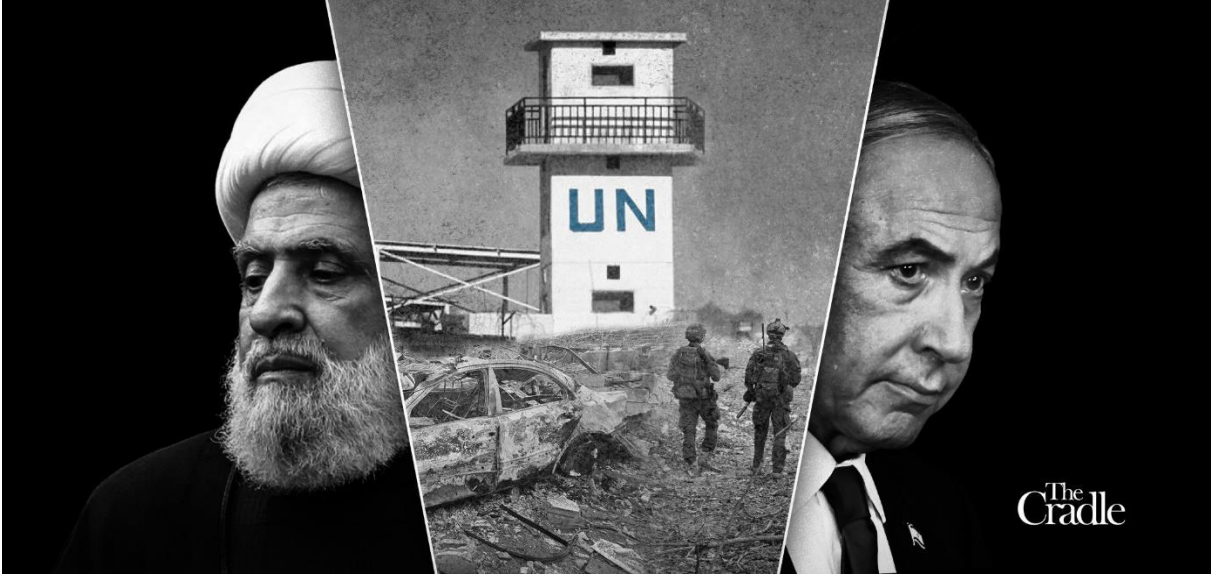

ليکونکی . علی رازق «Ali Razq»

منبع اود خيريدو نيته : کريدل «2024-11-28» .

ژباړونکی : پوهندوی دوکتور سيد حسام «مل»

عکاسی کريدل

اوربند 101: اسراییل په جنګي اهدافو کې ناکام

شو، حزب الله بريالی شو

Ceasefire 101: Israel fails at war goals, Hezbollah succeeds

په لبنان باندې د خپل بې رحمانه پوځي برید له لارې، اسرائیل په سویل کې د
ځمکنی بفر په جوړولو کې پاتې راغلی او خپل شمالي میشت ځایونه یې بیرته
خپلو کورونو ته راستانه کړي - پداسې حال کې چې «حزب الله» د اسرائیلو
د ځمکنی یرغل د شنډولو او د خپلو نظا می ورتیاو په ساتلو کې خپلی
موځي ترلاسه کړي.

***Through its relentless military onslaught on Lebanon,
Israel failed to create a land buffer in the south and return
its northern settlers to their homes – while Hezbollah
achieved its objectives of thwarting Israel's land invasion
and retaining its military capabilities.***

حزب الله د دښمنۍ په وروستي پړاو کې د مقاومت غورځنگ ته د سختو گوزارونو سره
سره یو ځل بیا د اسرائیلو لپاره لاس په کار شو. د اوربند تړون چې د لبنان-اسرائیلو په
محاذ کې د دوه میاشتو بشپړې پیمانې شخړې وروسته نافذ شوی د هغه څه څخه خورا لږ
دی چې اسرائیل د دې شخړې په لومړیو مرحلو کې د لاسته راوړلو تمه درلوده کله چې
داسې بریښي چې حرکت په خپل لوري وي.

د هغې برخې لپاره، د لبنان غورځنگ توانیدلی چې ژوندي پاتې شي، پرته له شک، د
جگړې په تاریخ کې تر ټولو سخت او خورا پیچلي برید و.

پداسې حال کې چې د اوربند تړون د (13) مادو څخه جوړ دی، دا د ملگرو ملتونو د
امنیت شورا 1701 (UNSC) پریکړه لیک شاوخوا مرکزونه لري، کوم چې په لبنان کې
اسرائیل په «2006» کې جنگ پای ته رسولی. دا پخپله د اسرائیلو ناکامۍ ته اشاره کوي
کله چې د دوی د لومړنیو غوښتنو لیست ته وکتل شي.

د اسرائیلو غوښتنې او د ملگرو ملتونو بنکیلتیا

د دغو لومړنیو غوښتنو څخه یوه هم تیره میاشت د ملگرو ملتونو په غونډه کې وشوه،
کله چې تل ابیب د ملگرو ملتونو د امنیت شورا «1559» پریکړه لیک پلي کولو غوښتنه

وکره، کوم چي په مؤثره توگه د حزب الله بي وسلې کولو غوښتنه کوي (د پریکړه لیک اصلي کلمه د "ملیشو" بي وسلې کولو غوښتنه کوي - حزب الله ته ضمني اشاره)

په هر صورت، د نوي تړون پر بنسټ د [1701] پلي کولو میکانیزم، که څه هم، د 18 کلونو دمخه ځای پر ځای شوي ژبي څخه یو څه توپیر لري. د نوي تړون یوه برخه د یوې نړیوالې کمیټې جوړول دي چې د هغې د تطبیق څارنه وکړي او تضمین کړي چې دواړه خواوې په خپلو ژمنو عمل کوي لکه څنګه چې په احکامو کې ویل شوي.

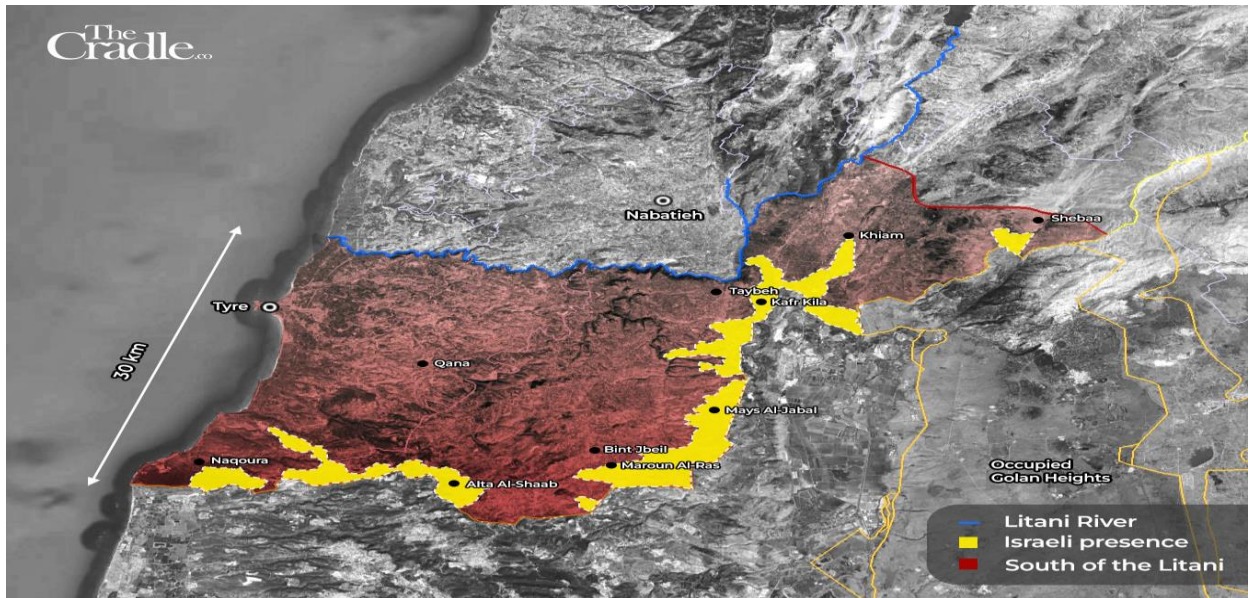
دا په مؤثره توګه د [1701] لپاره د دواړو خواو د ژمنې د لا زیاتې څارنې معنی لري، په دې شرط چې د (2006) کال راهیسې د دې پریکړه لیک د پلي کولو د څارنې دنده د نورو بهرنیو ګوندونو د بنکیلتیا پرته په سویل لبنان کې د ملګرو ملتونو سوله ساتو ځواکونو (UNIFIL) ته رسېدلې.

د وروستي توافق له مخې به یوه نړیواله کمیټه د امریکا په مشرۍ وي، چې فرانسه هم په کې مهم رول لري. په مهمه توګه، په هر صورت، د دې ما موریت حقیقي پلي کولو واک شامل نه دی - دا رول به په عمده توګه د لبنان اردو لپاره ساتل کېږي. د متحده ایالاتو ولسمشر **جو بايډن** د سپینې ماڼۍ څخه په څرګندونو کې پدې ټکي ټینګار وکړ، په کوم کې چې هغه اعلان وکړ چې د اوربند تړون پای ته رسېدلی.

بايډن وویل: "په سیمه کې به د متحده ایالاتو جنګي سرتیري شتون ونلري، مګر د لبنان د وسله والو ځواکونو نظا مي ملاتړ به وي، لکه څنګه چې مور په تیرو وختونو کې کړی دی." هغه زیاته کړه چې "په دې حالت کې، دا به عموماً ترسره شي." د لبنان له پوځ سره او د فرانسې له پوځ سره هم په ګډه.»

د لبنان د پوځ د متقاعد جنرال **منیر شهاد** په وینا، د متحده ایالاتو په مشرۍ د یوې کمیټې شتون به د لیباني سیند په جنوب کې د حزب الله لپاره د هر ډول وسله والو شتون پای ته رسولو په برخه کې د سخت تطبیق اقداماتو ژباړه وکړي، کوم چې د 1701 اصلي احکامو څخه یو دی. شهزاده کریپل ته وایي: "

زه فکر نه کوم چې د لبنان پوځ به د خپل استخباراتي ادارې له لارې او د خپلو استخباراتو پر بنسټ د مقاومت سره د وسلو د احتمالي زیرمو د موندلو لپاره د خپل نوښت څخه کار واخلي. خو د لبنان پوځ او UNIFIL به د امریکا په مشرۍ د دغې کمیټې له خوا اړ ایستل شي چې په بیلابیلو ځایونو کې پلټنې وکړي

يوه نقشه بڼيې چې اسراییلي ځواکونه اوس مهال د اوربند له پلي کیدو یوه ورځ وروسته په سویل لبنان کې ځای پرځای شوي دي.

د تل ابیب غیر واقعی یادنه ترسره کید و اهداف

په هر صورت، دا د اسراییل د اوربندمهاله هدف څخه لیرې پاتې دی چې په لبنان کې د بهرنیو ځواکونو ځای پرځای کول د داسې ماموریت سره چې دوی ته اجازه ورکوي په جنوب کې د حزب الله وسله وال شتون پای ته رسولو لپاره ځواک وکاروي. دکلونو راهیسې، اسراییل د ملګرو ملتونو د منشور د (7) څپرېا چپتر کې لاندې د «UNIFIL» سرتیرو د پیاوړې پلي کولو رول سره په ناکامۍ سره هڅه کړې چې دوی ته اجازه ورکړي چې د 1701 پریکړه لیک پلي کولو لپاره ځواک وکاروي. د امریکا په څیر لویډیخ متحدین هم د دې هدف په ترلاسه کولو کې پاتې راغلي.

حتی که نوی تړون د لیتانی سیند په سویل کې د حزب الله وسله وال شتون پای ته ورسوي، نو دا به په دې معنی نه وي چې د اسراییلو سره د مخنیوي توازن به د پام وړ بدلون ومومي. لکه څنګه چې شهیده تشریح کوي:

"دا څرګنده ده چې د لیتانی په جنوب کې، د ختیځ، مرکزي او لویډیخو پټو له دره څخه توغندي توغول شوي دي. دا به په عملیا تي ډول مقاومت اغیزه وکړي مګر کمزوری نه کړي. که مقاومت مجبور شي، زه باور لرم چې دا وسلې به له جنوب څخه د لیتانی شمال ته انتقال کړي."

دا په داسې حال کې ده چې اوس د نړیوالې کمیټې په جوړیدو سره به د اسراییلو له خوا سرغړونې تر نږدې څا رنې لاندې ونیول شي. اسراییل د کلونو راهیسې نږدې هره ورځ د

دې پریکړه لیک څخه سرغړونه کوي ، ډیری یې د لبنان هوایی حریم ته د غیرقانوني الوتنو له لارې.

په همدې حال کې داسې ښکاري چې د اسرائیلو نور اهداف هم په عملي کولو کې پاتې راغلي دي. پدې کې د حزب الله په وړاندې د لبنان کورنی پاڅون هم شامل دی، چې د اسرائیلو لومړي وزیر **بنیامین نتنیا هو** په ښکاره توګه د لبنان خلکو ته په خطاب کې غوښتنه کړې وه.

تل ابیب هم د هغو لسګونو زرو شمالي میشته ځایونو په بیرته راستنیدو کې پاتې راغلی چې د حزب الله د راکټونو لخوا "بې ځایه شوي" دي، سره له دې چې په سپټمبر کې یې په عامه توګه اعلان وکړ چې دا د هغې د جګړې اهدافو کې یو نوی هدف دی.

شاید تر ټولو مهمه دا ده چې اسرائیل په دې نه دی بریالی شوی چې د حزب الله جنګي وړتیا په جدي توګه کمزورې کړي. تېره یکشنبې - له اوربند څخه یوازې څو ورځې مخکې - د لبنان مقاومت د جګړې د وروستي پړاو له پیلیدو راهیسې په اسرائیلو باندې د دوی تر ټولو سخت او خورا قوي توغندیز بریدونه پیل کړل.

د حزب الله په وینا، په تل ابیب کې څو پوځي ځایونه په نښه شوي، د اشدود سمندري اډې سر بیره، چې حتی په جنوب کې موقعیت لري. د اسرائیلو وید یو فوټیج اډیتا هم په کلیدي شمالي او مرکزي ښارونو کې جوړښتونو او موټرو ته بې ساري زیان ښودلی، لکه پینا ټیکوا، حيفا، نهاریه او تل ابیب - د دولت تر ټولو مهم صنعتي، سوداګریز، مالي او تخنیکي مرکزونه. د اسرائیلو پوځ او رسنیو تا بید کړه چې د تل ابیب په څنډه کې هوایی ساینرونه اوریدل شوي او شاوخوا څلور ملیونه خلک -

د اسرائیلو د ټول نفوس نږدې نیمایي - په هغه ورځ پناه ځایونو ته اړ شوي. په عین وخت کې، د لبنان په جنوب کې، د حزب الله سرتیرو د اشغالګرو اسرائیلي ځمکنیو ځواکونو په وړاندې سخته جګړه کوله، دوی یې د لبنان خاورې ته د ژور نفوذ یا د پام وړ ځمکې د نیولو مخه ونیوله.

بله ورځ مقاومت د جګړې لپاره ژوند کوي

دا واقعیتونه د اسرائیلو په برخه کې د پام وړ ناکامی او د حزب الله په برخه کې د یوې مهمې لاسته راوړنې په توګه څرګند دي، دقیقاً ځکه چې وروستی یې بې ساري درانه زیانونه راټول کړي وو: د هغه د پخواني سکرتر جنرال **حسن نصرالله** او یو شمیر لوړ پوړو نظامي قوماندانو وژنه. د **بیجر** د چاودیدونکو عملیاتو سر بیره چې په زرګونو د مقاومت جنګیالی یې له جګړې څخه ووېستل. مګر دا چې د لبنان غورځنګ وکولی شو د

امنیت – استخبا راتي جگري څخه ژوندي پاتي شي چي نري يي هيڅکله نه و ليدلی بايد د هغي د اندازې په پام کې نيولو سره دومره حيرانتيا نه وي.

لکه څنگه چي څارونکو يادونه کړي ، حزب الله په لبنان کې ژورې بنسټيزې او بيوروکراسي ريښې لري چي هدف ي بريډونه او امنيتي عمليات کوي - سره له دې چي د دوی د پېچلتيا کچه - د مقاومت د زنگونونو په راوستلو کې کافي ندي . لکه څنگه چي **نصرالله** ډير ځله تکرار کړی، او لکه څنگه چي دهغه له شهادت څخه وروسته د بيروت په کوڅو کې ويل کيږي: "مور به هيڅکله نلت ونه منو."

----- **په درناوی** «05-12-2024»

.....